

PS-KNPS.431.6.27.2015.KD

Pani
Lucyna Grzelczyk
Kierownik
Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lewinie Kłodzkim

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 15 - 17 lipca 2015 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Katarzyna Kaczmarek – starszy inspektor wojewódzki: przewodniczący zespołu, Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki: kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lewinie Kłodzkim, ul. Nad Potokiem 4, 57- 343 Lewin Kłodzki z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 15 lipca 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półrocze 2015 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Lucyna Grzelczyk zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lewinie Kłodzkim od dnia 1 listopada 2007 roku.

Pani Lucyna Grzelczyk jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 20 sierpnia 2015 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lewinie Kłodzkim, w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cytowanej ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 10, 11, 14, 15, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 6, 7, 8, 9, 12 i 16 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie. Kierownik Ośrodka posiada Upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 581).

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2, pkt 1, 4, 5 ustawy, nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 ustawy gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb. Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadanie wynikające z art. 18 ust. 6 ustawy, pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 3, 4, 5, 7, 8 i 9 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Lewin Kłodzki zadania wskazane w art. 110 ust. 5 i 6 ustawy nie są realizowane, bowiem nie składano wniosków o pomoc w tym zakresie. Pracownicy socjalni w ramach świadczonej pracy socjalnej udzielają informacji w zakresie składania pozwów o alimenty, a także pomagają wypełniać i kompletować dokumentację dotyczącą ustalenia niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności i niezdolności do pracy. Ośrodek w ramach zadania art. 110 ust. 4 ustawy koordynuje realizację strategii, o której mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9).

W trakcie kontroli stwierdzono, że osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowisku Kierownika i pracowników socjalnych posiadają wymagane ustawą kwalifikacje.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- Brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lewinie Kłodzkim nie spełnia współczynnika zatrudnienia pracowników socjalnych określonego w art. 110 ust. 12 ustawy, zgodnie

z którym „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych”. W przypadku GOPS w Lewinie Kłodzkim wskaźnik nie jest spełniony gdyż w jednostce obecnie zatrudnionych jest tylko 2 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

- Brak oświadczeń o stanie majątkowym oraz oświadczeń osób i członków ich rodzin o uzyskiwanym bądź nieuzyskiwanym dochodzie.

W dokumentacji dotyczącej przyznawania świadczeń z pomocy społecznej we wszystkich skontrolowanych sprawach stwierdzono brak oświadczeń o stanie majątkowym oraz oświadczeń osób i członków ich rodzin o uzyskiwanym bądź nieuzyskiwanym dochodzie. Brak przedmiotowych dokumentów stoi w sprzeczności z art. 107 ust. 5-5d ustawy,

- Brak wywiadów aktualizacyjnych.

W przypadku osób ubiegających się o przyznanie pomocy społecznej po raz kolejny nie sporządzano wywiadów aktualizacyjnych gdyż opis sytuacji oraz wnioskowana pomoc była dopisywana do poprzednio przeprowadzonych wywiadów środowiskowych. Zaistniała sytuacja miała miejsce w następujących sprawach:

- dotyczących przyznania pomocy finansowej w formie zasiłku okresowego :
Nr 1 (K.S) do decyzji nr 8212/o/162/2015 z dn. 23.06.2015 r., Nr 2 (K.R.) do decyzji nr 8123/o/29/2014 z dn. 17.03.2014 r., Nr 3 (J.B.) do decyzji nr 8123.o.50.2014 z dn. 25.04.2014 r., nr 8211.o.106.2014 z dn. 24.09.2014 r., nr 8211.o.143.2015 z dn. 22.04.2015 r., Nr 4 (J.P.) do decyzji nr 8123.o.53.2014 z dnia 25.04.2014 r., nr 8211.o.112.2014 z dnia 24.09.2014 r., nr 8211.o.130.2015 z dnia 21.04.2015 r., i Nr 5 (B.R.) do decyzji nr 8123.o.52.2014 z dnia 25.04.2014 r.
- dotyczących przyznania pomocy finansowej w formie zasiłku celowego :
Nr 1 (R.T.B.) do decyzji nr 8212/cel/217/2014 z dn. 8.12.2014 r., Nr 2 (M.K.) do decyzji nr 8212/cel/108/2015 z dn. 21.04.2015 r., Nr 3 (W.Cz.) do decyzji nr 8212.c.142.2014 z dn. 25.07.2014 r., Nr 4 (J.Ch.) do decyzji nr 8212.c.120.2015 z dn. 21.04.2015 r. i Nr 5 (Cz.M.) do decyzji nr 212.c.53.2014 z dn. 26.02.2014 r. i nr 8121.c.59.2014 z dn. 18.03.2014 r.
- dotyczących przyznania pomocy w formie dożywiania : Nr 2 (R.W.) do decyzji nr 823.p.37.2015 z dn. 21.01.2015 r.
- dotyczących przyznania pomocy finansowej w formie zasiłku stałego Nr 2 (M.K.) do decyzji nr 8210.s.3.2015 z dn. 20.01.2015 r. i Nr 5 (J.J.) do decyzji nr 8210.s.06.2014 z dn. 14.11.2014 r.

- dotyczących przyznania świadczenia rzeczowego ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” : Nr 1 (W.Ch.), Nr 2 (Z.A.), Nr 3 (J.Ch.) i Nr 5 (A.S.).

- Niewłaściwe określenie okresu uprawnienia do uzyskania zasiłku stałego.

W sprawie Nr 1 (P.G.) stwierdzono, że w wydanej decyzji Nr 8210.s.04.2014 z dnia 7.11.2014 r. błędnie wskazano okres uprawnienia do otrzymania zasiłku stałego. Na wniosek złożony w dniu 17.10.2014 r. przyznano zasiłek stały od 1.11.2014 r. bezterminowo. W/w nabył uprawnienie do zasiłku stałego z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego. Zgodnie z art. 24 ust.1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 poz. 1440 ze zm.) wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych w okresie od 1 kwietnia 1949 r. do 30 czerwca 1949 r. wynosi co najmniej 65 lat i 6 miesięcy. W przypadku Pana P. G. zgodnie z datą urodzenia – tj. 5.04.1949 r. - dniem nabycia uprawnień do zasiłku stałego jest 5.10.2014 r. Z uwagi na powyższe należy stronie wyrównać kwotę zasiłku stałego od dnia nabycia uprawnień tj. za okres 5-31.10.2014 r.

- Brak wskazania celu na jaki została przyznana pomoc w formie specjalnych zasiłków celowych.

We wszystkich skontrolowanych decyzjach przyznających pomoc w formie specjalnych zasiłków celowych nie był wskazywany cel przyznania pomocy. Przyznanie pomocy możliwe jest jedynie w uzasadnionych przypadkach. Taka pomoc powinna zmierzać do zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych. Pracownik socjalny po wnikliwym przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego winien wskazać celowość przyznania przedmiotowego świadczenia, zaś strona ubiegająca się o powyższe świadczenie winna przedstawić wszelkie dokumenty i dowody, które są niezbędne do wydania decyzji przyznającej świadczenie.

- Brak daty wpływu na wnioskach o pomoc w formie usług opiekuńczych.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy, świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Ustawa o pomocy społecznej nie formułuje wymogów, jakim powinien odpowiadać wniosek o przyznanie pomocy. Może być to żądanie zgłoszone w formie pisemnej, jak i ustnej. W tym ostatnim przypadku pracownik Ośrodka, któremu osoba zainteresowana ustnie zgłosiła wniosek, winien stosownie do wymogów art. 67 § 2 pkt 1 k.p.a. sporządzić protokół z ustnego przyjęcia podania. Ponadto wszelką dokumentację dostarczaną do Ośrodka przez stronę należy oznaczyć datą wpływu w celu stwierdzenia faktycznej daty złożenia wniosku, a tym samym ustalenia, od kiedy przysługuje pomoc. Na podstawie właściwie oznaczonego wniosku, ustala się bowiem, od kiedy pomoc przysługuje oraz według którego miesiąca obliczyć dochód osoby

lub rodziny ubiegającej się o świadczenie. Zgodnie bowiem z art. 106 ust. 3 ustawy świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją (...).

Ponadto stwierdzono, że Uchwałą Nr XXXVI/269/02 Rada Gminy w Lewinie Kłodzkim dnia 5 lutego 2002 roku określiła szczegółowe zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Uchwała nie wskazuje kosztu 1 godziny świadczonych usług oraz specjalistycznych usług. Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Zatem wskazać należy, że przytoczony przepis ustawy o pomocy społecznej stanowi, że to właśnie rada gminy jest organem właściwym do określenia szczegółowych warunków odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Oznacza to konieczność ustalenia przez radę gminy w uchwale szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania. Oznacza to również konieczność ustalenia kwoty odpłatności za realizację jednej godziny usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W wyniku kontroli sformułowane zostały następujące zalecenia:

1. Podjąć działania zmierzające do zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Podstawa prawna: art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.).

Termin wykonania: do dnia 31 grudnia 2015 r.

2. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustalać na podstawie dokumentów wymienionych w art. 107 ust. 5 ustawy. Akta spraw, w których stwierdzono brak oświadczenia majątkowego należy uzupełnić o brakujące dokumenty.

Sytuację dochodową ustalać na podstawie rzetelnych oświadczeń o dochodach, z których wynikać będzie w jakim okresie, w jakiej wysokości oraz z jakiego tytułu strona osiągnęła dochód.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 5-5d ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz.163 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. W przypadku ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także, gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie sporządzać jego aktualizację.

Podstawa prawna: Art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz.163 ze zm.), § 2 pkt. 5 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu rodzinnego (Dz. U. z 2012 r., poz.712).

Termin wykonania: na bieżąco

4. W przypadku decyzji przyznających świadczenia z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego z tytułu wieku prawidłowo określać okres uprawnienia do świadczenia. Mając na uwadze sprawę Nr 1 (P.G.) - wyrównać stronie kwotę zasiłku stałego od dnia nabycia uprawnień tj. za okres 5–31.10.2014 r.

Podstawa prawna: art. 37 ust. 1-3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

5. W rozstrzygnięciu decyzji administracyjnych przyznających pomoc w formie specjalnych zasiłków celowych wskazywać cel na jaki została przyznana pomoc, zgodnie z wnioskiem strony.

Podstawa prawna: art. 41 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz.163 ze zm.), art. 107 § 1 kpa (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz.267 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco

6. Wszelką dokumentację dostarczaną do Ośrodka przez stronę oznaczać datą wpływu w celu stwierdzenia faktycznej daty złożenia kompletu dokumentów, a tym samym ustalenia, od kiedy przysługuje pomoc.

Podstawa prawna: art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grytowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Pani Joanna Klimek-Szymanowicz
Wójt Gminy Lewin Kłodzki
2. a/a

